

Nederland daalt over een groter oppervlakte en sneller dan tot voor kort werd verwacht. Het gaat om enkele millimeters tot lokaal zelfs zeven centimeter per jaar. Dat blijkt uit recente metingen. Op de Bodemdalingskaart van Nederland is goed zichtbaar welke delen van ons land dalen. Vanuit satellieten zijn zeer precieze metingen mogelijk.

Een van de oorzaken is de droge zomer van het vorige jaar, die voor een forse daling in grondwaterstanden en vervolgens van de bodem heeft geleid. Andere oorzaken zijn de waterbeheersing voor de landbouw en de veeteelt, de aanleg van tunnels en wegen en de winning van gas en zout uit de diepere bodem.

Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft becijferd dat de bodemdaling tot het jaar 2050 maar liefst 22 miljard euro gaat kosten. Vooral de funderingen van oude huizen in de veen- en kleigebieden hebben onder de bodemdaling te leiden. Ook dijken, wegen en riolen kunnen verzakken en breken.

Het Rijk heeft besloten dat er een Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling komt en dat bodemdaling een belangrijk onderdeel wordt van de Nationale Omgevingsvisie die op basis van de Omgevingswet wordt opgesteld. Het Kennisprogramma Bodemdaling richt zich op verschillende mogelijke oplossingen, zoals natte teelten, innovatieve ophogtechnieken en onderwaterdrainage. Dat gaat altijd in samenspraak met de vele betrokkenen.

Jaren geleden heeft emeritus-hoogleraar Olaf Schuiling al eens een innovatieve ophogtechniek bedacht. Hij stelde voor zwavelzuur te injecteren in kalksteen dat in onze ondergrond voorkomt. Daarbij wordt het kalksteen omgezet in gips, dat een groter volume heeft dan kalksteen. Hierdoor zou de bovengrond omhoog moeten worden geduwd. Uit testen in Limburg is gebleken dat de grond inderdaad omhoogkwam en het zuur volledig werd geneutraliseerd.

Ik wil niet beweren dat de bodemdaling in Nederland hiermee is opgelost, maar het is toch belangrijk om over een uitgebreide gereedschapskist te beschikken. Wij moeten immers voorkomen dat delen van ons land onbewoonbaar raken. Daar zullen we de komende jaren vast meer van horen.